

Spirituele en psychische wetten

*Een aantal basiswetten, zoals ze ons door
de gids in de loop van de jaren zijn gegeven.*

*1 februari 1969
lezing 171¹*

- * De wet van de persoonlijke verantwoordelijkheid
- * De ‘Wip’ of compensatie wet
- * De wet van de hefboom
- * Misvatting leidt tot conflict-gespletenheid-vicieuze cirkel
- * Valse schuld maakt echte schuld en echte schuld maakt valse
- * Jeugdtrauma is niet rechtstreeks verantwoordelijk voor neurose
- * Je lot als struikelblok of als springplank
- * Uiterlijke situatie als spiegel van wat er in je leeft
- * Herscheppen van zielssubstantie van negatief naar positief
- * Balans tussen egofuncties en universele leiding
- * Je moet verliezen wat je wilt winnen
- * De wet van éénwording

DE WET VAN DE PERSOONLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

Dit is het voornaamste principe in het padwerk. Op het eerste gezicht is dit soms moeilijk te accepteren. Het lijkt zoveel gemakkelijker zelfs

¹ Dit is geen lezing, maar een verzameling van basiswetten, zoals die door de Gids in de loop der jaren zijn gegeven. Verzameld door Eva Pierrakos in 1969 en uitgebracht als lezing 171. (Noot vertaler)

een nederlaag te accepteren, zolang je de omstandigheden, pech of fouten van anderen de schuld kunt geven. Als je de wet van de eigen verantwoordelijkheid accepteert, komt er een eind aan zelfmedelijden, berusting, passieve lijdzaamheid, smeulende wrokgevoelens tegen de onrechtvaardigheden van het leven en aan het beroemde masochistische spelletje om aan je grief tegen het leven drammerig vast te houden.

Toch is deze ogenschijnlijk zo harde wet de meest hoopvolle, bemoedigende, bevrijdende en sterk makende waarheid van alle waarheden. Deze wet stelt je in staat om elk probleem op te lossen en je te openen voor het leven met al zijn rijke mogelijkheden. Deze wet dwingt je de dingen in hun ware licht te zien. Hoe ongemakkelijk het misschien eerst ook lijkt, uiteindelijk houd je er aan het eind heel wat meer zelfrespect, integriteit en hoop aan over dan wanneer je hopeloos berust in de omstandigheden die het leven met zich mee heet te brengen zonder dat je er iets aan kunt doen. Verslagenheid wordt onnodig, omdat deze wet ook de kinderlijke illusie wegvaagt, dat je almachtig zou zijn, een illusie, die net zo onwerkkelijk is als dat je het lijdzame slachtoffer van het leven zou zijn. Deze wet maakt ruimte om je eigen beperkingen en die van anderen te accepteren en vergroot de kracht om je leven een zinvolle richting te geven.

De wet van de eigen verantwoordelijkheid is het leidende principe op de speurtocht naar de wortels van je beperkingen. Als je over je leven nadenkt, vooral over de vervulling ervan of het gebrek aan vervulling, kun je deze wet als een kant en klare blauwdruk zien, die de gebieden aangeeft waar een innerlijke houding moet bestaan die verantwoordelijk is voor zowel de vervulling als het gebrek eraan. Deze benadering staat lijnrecht tegenover de gebruikelijke benadering, maar hij is wel écht betrouwbaar en waar en moet altijd tot resultaat leiden, als je diep genoeg gaat en echt eerlijk bent.

Je kunt op een kritiek punt op het pad komen, waar geen uitweg meer lijkt, waar je niet ziet wat je zou moeten veranderen of hoe je het hele probleem op kunt lossen. Dan kun je er tamelijk zeker van zijn dat een belangrijke sleutel nog niet gevonden is, hoe diep vroegere inzichten en veranderingen ook geweest mogen zijn. Een totaal inzicht laat altijd een uitweg zien. Zo kunnen inzichten altijd onderscheiden worden. Zijn ze het soort waar we het hier over hebben? Of leiden ze er alleen maar toe? De eerste geven altijd een gevoel van vreugde, van

bevrijding, hoop, kracht, licht. Ze brengen nieuwe energie in je hele systeem. De laatste hebben een tijdelijk, verzwakkend effect. Het eerste soort inzicht laat je ook de minst vleierende feiten over jezelf herkennen zonder je gevoel van eigenwaarde en integriteit ook maar enigszins aan te tasten; integendeel dat neemt juist toe. Bij het tweede soort komt met het inzicht ook schuld.

Als je het verschil tussen deze twee soorten inzicht hebt ervaren, kun je je tegen de wanhoop wapenen, of kun je je tenminste realiseren dat die wanhoop op zich een teken is dat de uitweg nog niet hebt gevonden. Het hoeft je dan niet te verzwakken maar kan een prikkeling worden om met al je kracht door te zetten totdat de ware weg open is.

Als je eindelijk ziet dat een onvervuld verlangen of een langdurig pijnlijk conflict het gevolg is van een innerlijke instelling met alle gedragspatronen, die daar bijhoren, ben je niet meer een hulpeloos slachtoffer van het lot. Als je zo'n instelling helemaal door hebt, aan het werk hebt gezien en geaccepteerd voor wat het is, ben je misschien nog niet bereid die op te geven - om welke redenen en misvattingen dan ook - maar je ziet dan tenminste een uiterst belangrijk verband tussen je innerlijke leven en de uiterlijke manifestaties ervan. Dan is het mogelijk om heel gericht op zoek te gaan naar de reden waarom je koppig vasthoudt aan iets negatiefs, aan een destructieve houding.

Veel van de volgende wetten behandelen meer specifiek ditzelfde basisprincipe.

DE 'WIP' OF COMPENSATIEWET

Waar een 'misvatting' bestaat wordt een evenwicht verstoord en moet er ook een tegenovergestelde 'misvatting' zijn. Elke houding heeft een tegendeel, dat een gezonde aanvulling kan zijn of een misvorming. Zo schept een misvorming in het ene opzicht ook een vervorming in het tegengestelde. Als het padwerk iemand bewust gemaakt heeft van maar een kant van de 'wip', is het onmogelijk om tot een oplossing te komen, wat je ook probeert.

Voorbeelden:

1. Iemand heeft de neiging om teveel verantwoordelijkheid voor anderen op zich te nemen. Misschien is hij er duidelijk en gedetailleerd

achtergekomen dat hij dit doet, waarom, wat hiermee allemaal mee gepaard gaat, waar het vandaan komt, welke andere houdingen in hem hieraan bijdragen, enzovoort. Toch merkt hij dat hij niet in staat is de verantwoordelijkheid van anderen bij hen te laten. Of hij is niet in staat een dergelijke situatie te herkennen als die er is (want het gaat vaak om zeer subtiele zaken die echter niet minder belangrijk zijn), óf hij voelt zich uiterst ongemakkelijk en gespannen als hij deze valse verantwoordelijkheid niet op zich neemt. Zo'n geforceerde daad is onnatuurlijk, niet in harmonie met organische ontwikkeling. Dus kunnen de gevolgen erger zijn dan wanneer hij toegeeft aan die dwanghandeling.

Echte groei leidt tot moeiteloze, organische, spontane verandering, die zo natuurlijk komt dat je het in het begin misschien niet eens merkt. Dit gebeurt als hij de hele wip ziet, in dit geval dus het gebied waar *hij geen eigen verantwoordelijkheid wil nemen en anderen gebruikt als vervangingsmiddel voor zijn eigen geweten of zijn eigen autoriteit*. Dit kan op een heel ander gebied gebeuren en zich zo subtiel manifesteren dat het eerst bijna niet te zien is. Het kan een louter emotionele manifestatie zijn. Iemand kan bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid voor anderen vanuit een schuldgevoel op zich nemen in situaties, waarin zijn eigen verstand hem vertelt dat hij zich helemaal niet schuldig hoeft te voelen. Tegelijkertijd verkwanselt hij zijn integriteit om waardering en liefde van anderen te krijgen. Hij maakt hen dan verantwoordelijk voor wat hij eerst aan zichzelf moet geven. Het leven de schuld geven van je eigen ongeluk is ook een manier om je eigen verantwoordelijkheid te ontkennen. Daar hebben we het hiervoor al over gehad. Dat roept altijd het tegendeel op; als compensatie accepteer je de last van anderen maar niet die van jezelf. Je moet het onderlinge verband ontdekken om tot een oplossing te komen.

De gezonde versie van deze twee tegengestelden is een harmonieus evenwicht tussen een juiste mate van zelfverantwoordelijkheid en de vrijheid de lasten van anderen al dan niet op je te nemen.

2. Iemand die zich al te zeer opoffert en niet in staat is dit te veranderen zonder in het andere, even destructieve uiterste te vervallen (opstandigheid, vijandig verzet), merkt dat hij moeiteloos tot verandering in staat is als hij ontdekt dát hij - misschien op een heel verborgen manier - te veeleisend is. Misschien uit hij die stille eisen nooit; misschien is hij er zich zelfs niet eens bewust van en ook niet

van zijn ziedende woede, als die eisen weer eens niet vervuld worden. Gezonde assertiviteit die openlijk geuit kan worden en een soepel toegeven vormen samen een evenwicht, dat verstoord wordt door een onvolwassen zelfzuchtigheid. Je kunt moeiteloos tot dat evenwicht komen als je deze verstoorde balans diep ervaart.

3. Een teveel oppervlakkig te koop lopen met je ego geeft vaak een innerlijke zwakte van dat ego aan. Omgekeerd betekent een oppervlakkig zwak ego altijd, dat je onder die oppervlakte sterk aan je ego vasthoudt.

4. (Zie lezing 169; het mannelijke en vrouwelijke principe in het scheppingsproces)

DE WET VAN DE HEFBOOM

Deze wet is op een bepaalde manier verwant aan de ‘wip’. Het verschil is dat die wet over tegengestelde houdingen binnen een en hetzelfde basisprincipe of -houding gaat. De ‘hefboom’ kan iemand op een punt van zijn pad brengen waarop een bepaalde misvorming alleen losgelaten kan worden als hij een ogenschijnlijk totaal *ander* principe of houding vindt en verandert. Dit is dan de hefboom, de ‘hendel’ die nodig is om de gesloten deur te openen. Voorbeeld: Iemand lijdt onder eenzaamheid en liefdeloosheid. Het kan heel wat moeite gekost hebben om deze gevoelens te ontdekken omdat ze misschien ontkend en afgeschermd werden door een masker van schijnbare zekerheid, tevredenheid, gezelligheid. Een dergelijke openbaring kan dus gemakkelijk een fundamentele ontdekking lijken, omdat hij pas plaats vindt nadat je heel wat weerstand hebt moeten overwinnen om uiteindelijk het masker af te werpen. Niettemin is dit niet de fundamentele ontdekking die nodig is. Misschien is de wipwet niet van toepassing, omdat er een bereidheid is om lief te hebben - tenminste tot zover dat mogelijk is bij de bestaande misvormingen, die vitale energie vasthouden. Het ‘handvat’ kan op een heel ander gebied liggen. Misschien is bijvoorbeeld de integriteit geweld aangedaan op een manier die weinig te maken lijkt te hebben met het probleem eenzaamheid. Maar dit gebrek aan integriteit geeft iemand het gevoel dat hij geen geluk en liefde verdient. Dit vage gevoel van niet-verdienen dat misschien pas boven komt als je het zelf diep confronteert, moet je niet als irrationeel van je afzetten. Je moet zoeken waar en in welk opzicht er daadwerkelijk een aantasten van de

integriteit bestaat; en dan weer niet per se in zichtbare handelingen, maar in een emotionele instelling, bijvoorbeeld doordat je meer wilt dan iemand bereid is te geven, enz.. Wanneer je dit volledig herkend hebt en in staat bent de houding op te geven die zelfrespect onmogelijk maakt, moet een nieuw gevoel over jezelf, een gevoel van verdienen in de plaats komen van het gebrek aan vervulling.

MISVATTING: CONFLICT - GESPLETENHEID - VICIEUZE CIRKEL

Iedere misvatting schept dualiteit, een innerlijk conflict, schijnbaar onoplosbare problemen, pijn; en daarbij een vicieuze cirkel. Ieder innerlijk probleem en conflict laat deze opeenvolging zien; die moet worden doorgewerkt, zowel verstandelijk als in emotioneel ervaren. Pas dan kan het proces omgekeerd worden: - een waar denkbeeld - eenheid - een weldadige cirkel - van waaruit je geluk en plezier schept.

Voorbeeld: (dit is een specifiek geval dat onlangs is doorgewerkt): Een jonge man ontdekt dat hij onzeker is over zijn mannelijkheid. Daar was hij zich nog niet eerder van bewust. Het kostte hem heel wat moeite om zijn weerstand te overwinnen en door te dringen tot achter het masker van valse zekerheid dat hij aangenomen had. Nu beseft hij dat hij leed aan de *algemene misvatting*, dat seks vies is (totaal onbewust). Daar komt een gespletenheid uit voort óf hij kon toegeven aan zijn mannelijke seksualiteit en zich als man adequaat voelen, waarvoor de prijs was dat hij zich zondig en vies voelde, óf dat hij zuiver en netjes moest zijn overeenkomstig die onbewuste normen, maar dan verloochende hij zijn man-zijn. Hij was voortdurend bezig een compromis te zoeken tussen deze twee ongewenst alternatieven, een touwtrekkerij van jewelste. De keuze was óf het één óf het ander te zijn: óf een man, óf een goed, fatsoenlijk mens. En die keuze kon hij niet van harte maken. Deze onnodige scheiding kwam voort uit een simpele misvatting in zijn onbewuste.

De misvatting dat seks vies is, leidde tot het hierboven vermelde conflict. Het conflict leidde tot de *vicieuze cirkel*: hoe meer hij probeert mannelijk te zijn met het schuldige gevoel daaraan verkeerd te doen, hoe minder gevoelens van liefde hij in zijn seksualiteit kan leggen. Daarom produceert de seksualiteit gedeeltelijk echte schuld, zoals elke daad zonder liefde en gedeeltelijk valse schuld omdat hij zich 'vies' voelde. De afgesneden seksualiteit wordt daardoor steeds meer

doordrongen van vijandigheid, boosheid en woede. Als deze emoties heel subtiel tot iemand komen en hij ze niet onder ogen kan zien, dan is dat van invloed op alle gevoelens. Door de frustratie en de hoopeloosheid groeit de vijandigheid waardoor de terechte schuldgevoelens toenemen. Door liefdeloze, vijandige seks lijkt het taboe ertegen terecht en dat is het ergste, omdat je dan in een cirkeltje blijft rondlopen. Hoe dieper iemand in dit ogenschijnlijk onoplosbare conflict zit, hoe meer hij zijn natuurlijke, spontane gevoelens moet inhouden. Hoe meer hij inhoudt, hoe minder hij lief kan hebben. Hoe minder hij liefheeft, hoe minder hij bij zijn echte mannelijkheid kan komen. Daardoor voelt hij zich des te onzekerder en minderwaardig. Dit moet hij dan weer voor zichzelf en de wereld verborgen houden, wat het inhouden en de schone schijn nog sterker maakt. Dit gaat maar door....

VALSE SCHULD MAAKT ECHTE SCHULD EN ECHTE SCHULD MAAKT VALSE SCHULD

Het geval hierboven, een voorbeeld van de wet van misvatting: gespletenheid - vicieuze cirkel, laat ook zien hoe valse schuld en echte schuld onderling afhankelijk zijn. Een kinderlijk onbegrip veroorzaakt vaak valse schuld. Dit geeft dan weer aanleiding tot houdingen en emoties, defensies en pretenties, die naar terechte schuld leiden omdat dóór die houdingen en emoties, defensies en pretenties een spirituele wet overtreden is. Aangezien een misvatting niet de werkelijkheid aangeeft en aangezien een onwerkelijkheid wel negatieve emoties als woede, schuld, haat, wanhoop en wantrouwen moet veroorzaken, zie je al gauw hoe echte schuld uit valse schuld voortkomt. Bovendien moet een misvatting wel tot een gevoel van onvervuld zijn leiden, daardoor tot frustratie en teleurstelling, wat op zijn beurt weer wrok, bitterheid en woede veroorzaakt. Misvattingen, dat wil zeggen illusies, zijn gekoppeld aan een niet gelukkig zijn, aan hulpeloosheid en ongezonde passiviteit, waardoor je niet doet wat je moet doen om te bereiken wat je nodig hebt en wilt. Die passiviteit komt voort uit het gevoel van onbeduidendheid, dat bij alle conflicten hoort die uit een misvatting voortkomen. De hulpeloosheid en het gevoel slachtoffer te zijn geworden van de zinloosheid die dergelijke situaties veroorzaken, zijn beide op zich al misvattingen. Een valse beschuldiging wordt de wereld ingezonden: de wereld is verantwoordelijk voor het niet gelukkig zijn.

Daarom stuurt het werkelijke zelf de boodschap naar het bewustzijn: "Het is niet goed dat je zo wrokkig bent." Het bewustzijn van iemand

is gewoonlijk niet in staat om dit soort boodschappen juist te interpreteren, maar voelt alleen maar vaag dat er iets verkeerd is aan zijn zelfmedelijden, zijn beschuldigingen, zijn bitterheid, zijn woede.

Steeds wanneer er bij zelfconfrontatie valse schuld opdoemt, moet je het er nooit bij laten zitten. Ergens ligt er een echte schuld achter verborgen. Het is net alsof de persoonlijkheid niet bereid is om de werkelijke schuld onder ogen te zien en onder druk van het geweten een onterechte schuld produceert. Ook dit kan eerst verborgen zijn, maar als je het ontdekt kun je tegen jezelf zeggen: “Kijk, ik heb het ontdekt. Ik hoef niet verder te zoeken naar wat me echt slecht doet voelen over mezelf. Kijk eens hoe eerlijk en gewetensvol ik ben dat ik me zo schuldig voel, zelfs over onwerkelijke kwesties.” Als een ontdekking niet tot een blijvende opluchting, verandering en grotere innerlijke en uiterlijke vrijheid leidt, kun je rustig aannemen dat je een of andere schuld nog niet onder ogen hebt gezien.

EEN JEUGDTRAUMA IS NIET RECHTSTREEKS VERANTWOORDELIJK VOOR EEN NEUROSE

Het jeugdtrauma veroorzaakt alleen maar indirect ongenoegen, onvervuldheid, ontbering, negativiteit, destructieve gevoelens en gedragspatronen, kortom neurose. Het is niet op zich verantwoordelijk voor dit alles. Een gezonde ziel ervaart een vroegtijdig ongenoegen óók met pijn en angst, maar weet zich los te maken van de gevolgen zonder dat zich diepe indrukken vormen, bezoedeld met negatieve patronen. Deze negatieve patronen zijn rechtstreeks verantwoordelijk voor het je niet gelukkig voelen in het heden; dit moet heel goed begrepen worden en doorgewerkt om datgene te overwinnen wat iemand van het leven afhoudt. In het licht van deze waarheid zijn ouders uiteindelijk niet verantwoordelijk voor iemands misvattingen. Wrok tegen hen gaat in tegen de wet van de eigen verantwoordelijkheid. Evenmin ben je verantwoordelijk voor de neurotische patronen van je kind. Buitensporige schuld hierover is een misvatting. Je bent wél verantwoordelijk voor *je eigen misvormingen* die het kind kunnen beïnvloeden.

Elk voorbeeld uit je eigen persoonlijke geschiedenis of uit die van anderen wier innerlijk leven je goed kent, is een levend voorbeeld van deze waarheid. Het stil blijven staan bij jeugdervaringen kan daarom alleen maar op zijn hoogst een gedeeltelijk begrip brengen; het kan geen vitale en betekenisvolle veranderingen voortbrengen.

Veranderingen zijn alleen mogelijk wanneer iemand zijn destructieve patronen door en door begrijpt en bestrijdt. Daarmee wordt eens te meer de waarheid bevestigd van de persoonlijke verantwoordelijkheid.

JE LOT ALS STRUIKELBLOK OF ALS SPRINGPLANK

Persoonlijke vrijheid is tegelijk betrekkelijk, beperkt en algeheel. Omdat we de gevolgen van onze houdingen en daden uit het verleden moeten ervaren, moeten we ook de ontberingen ondergaan, die het resultaat zijn van die houdingen en daden uit het verleden, die - gebaseerd op illusie - destructief waren. Daar zijn we aan gebonden zolang we er ons niet bewust van zijn. *Maar we hebben de totale vrijheid om onze houdingen te kiezen ten opzichte van het zelfvoortgebrachte lot, dat als gevolg van het verleden ons deel is.* Dan kunnen we zwelgen in zelfmedelijden, wrok, hulpeloosheid, en zo zwakte, verlamming, afhankelijkheid en destructiviteit zich laten ophopen. We kunnen ook het wilsbesluit nemen het beste van de ervaring te maken, ervan te leren wat we ervan kunnen leren en er bewust en alert doorheen groeien. Dan krijgt het ogenschijnlijke struikelblok een nieuwe betekenis en wordt het effect ervan levengevend, versterkend en bevrijdend. Dan gaan we zien dat het struikelblok op onze weg een rechtstreeks gevolg van onze misvormingen was. Op die manier voorkomen we dat soortgelijke ervaringen - misschien zelfs ergere - in de toekomst plaats vinden, omdat we het gevolg van het verleden, het struikelblok, tot een 'springplank' gemaakt hebben.

DE UITERLIJKE SITUATIE ALS SPIEGEL VAN WAT ER IN JE LEEFT

Wat we ook maar bewust denken te willen, onze levenssituatie laat een onbewust tegengesteld verlangen zien. Het leven laat zich niet voor de gek houden; of we het nu leuk vinden of niet, het levert precies de totale optelling van wat er omgaat in de bewuste en onbewuste persoonlijkheid. Hoe ongewenst het resultaat ook moge zijn, het laat zien hoe kinderlijk, blind of angstig we met het leven omgaan. Omdat we dit niet weten (of niet willen weten) brengt het bitterheid en een gevoel van onterecht slachtoffer te zijn. Als je voor die houding kiest, wordt de blindheid alleen maar groter en klamp je je vast aan de destructieve houding die dit veroorzaakte. Je kunt ook voor een andere houding kiezen, die in het begin moeilijker is. Zelfs als je niet ziet hoe

je de ongewenste levenssituatie zelf veroorzaakt - misschien vind je het idee alleen al belachelijk - dan nog kun je in die richting denken: open, nederig, eerlijk en met de wijsheid dat de menselijke ziel gecompliceerd is en vele facetten kent. Alleen dat al brengt verbazingwekkende nieuwe gezichtspunten en nieuwe vrijheid.

Als je de uiterlijke levenssituatie gebruikt om te zien wat er in de persoonlijkheid mis is, kom je een geweldige stroomversnelling. Als je ongeluk, problemen en moeilijkheden gebruikt als wegwijzers naar verborgen angsten, vergissingen en negatieve verlangens, ontdek je misschien zelfs dat er minder verborgen negatieve neigingen zijn dan openlijk gezonde. Maar juist vanwege het gegeven dat ze onbewust zijn, hebben ze veel meer macht dan de bewuste, misschien sterkere, positieve houdingen.

Daarom is het noodzakelijk het onbewuste bewust te maken. Vage emotionele reacties en voorbijgaande gedachten waar je gewoonlijk geen aandacht aan besteedt, kunnen je meer duidelijk maken over je onbewuste toestand dan in het begin mogelijk lijkt. Je moet leren bewust je aandacht hierop te richten. Dan komen de tegengestelde wensen, de verborgen angsten en negatieve verlangens boven. Als je die dan herkent kun je ze laten samengaan met je bewuste doelstelling, in realistische waarden en doeleinden.¹

HET HERSCHEPPEN VAN ZIELSSUBSTANTIE VAN NEGATIEF NAAR POSITIEF

Nadat je je door en door bewust bent geworden van je misvattingen, nadat je je negatieve emoties actief ervaren hebt (het is niet voldoende ze in theorie te kennen, maar je moet ze volledig accepteren door je open te stellen voor de innerlijke ervaring, zonder je negativiteit ook echt uit te leven), kan het omvormen beginnen. De moed en eerlijkheid die noodzakelijk waren om het eerste stadium te doorlopen - en die in kracht zijn toegenomen als gevolg van de nieuwe zelfacceptatie - moeten nu gebruikt worden om de verandering te bewerkstelligen.

Het verlangen om te veranderen moet in heldere, beknopte gedachtevormen geformuleerd worden. Je moet tot een visie komen

¹ Zie lezing 211 'Uiterlijke gebeurtenissen weerspiegelen wat je innerlijk scheidt - drie stadia'. (Noot vertaler)

hoe de gezonde, productieve persoonlijkheid functioneert, in tegenstelling tot de destructieve patronen uit het verleden. Hoewel het uiterlijke ego nodig is om met zijn wilskracht en intelligentie de eerste stap te zetten, moet datzelfde ego ook zijn beperkte macht erkennen en het universele zelf vragen om leiding, inspiratie en hulp, bij iedere stap op de weg.

Het bewuste ego heeft dus een dubbele functie: 1. het moet de beginstap zetten, de eigen wil versterken, gedachten formuleren, de misvormde zielssubstantie de waarheid inprenten, namelijk: het beeld van de weldadige cirkels tegenover de vicieuze cirkels; 2. het moet actief een beroep doen op de grote innerlijke kracht en passiever en ontvankelijker worden, en luisteren. Het moet even opzij gaan om de innerlijke kracht de kans te geven zich te openbaren - wat vaak gebeurt als je dat het minst verwacht, omdat daarvoor een ontspannen houding noodzakelijk is.¹

DE BALANS TUSSEN DE EGOFUNCTIES EN HET TOELATEN VAN DE UNIVERSELE LEIDING EN HULP

Het is niet altijd gemakkelijk de voortdurend fluctuerende balans te vinden tussen innerlijke actie en het bewuste ego. Je moet aanvoelen wanneer het noodzakelijk is actief de gedachten te formuleren over nieuwe indrukken en wanneer je een stapje opzij moet doen om het zelf kalm, open en ontvankelijk te houden. Het gevoel hiervoor neemt toe als je de werkelijkheid van het universele zelf vaker ervaart. Een van de opmerkelijke eigenschappen ervan is, dat het zelfs geactiveerd kan worden om je beter te laten aanvoelen hoe je het moet waarnemen: voor effectievere meditatie - voor een diep gevoel en de juiste inspiratie om op een zinvolle manier te mediteren. Iedere specifieke fase kan een specifiek soort meditatie vragen en maakt het misschien nodig andere aspecten van de universele kracht te activeren. Dit kan allemaal van binnenuit komen als je erom vraagt. De beperkingen van het verstand nemen af als je de beperkingen erkent en je je op het 'grotere brein' in de solar plexus richt. Het ego moet leren zich soepel op te stellen, actief en passief te zijn, iets initiëren en dan weer afwachten. Geleidelijk vindt dan een harmonieuze, zelfregulerende integratie plaats.

¹ Meer hierover in lezing 169 'Het mannelijk en het vrouwelijk principe in het scheppingsproces'. Deze lezing staat ook in Padboek III 'Liefde nader bekeken'.

JE MOET VERLIEZEN WAT JE WILT WINNEN

Deze uitspraak deed de Gids in een van zijn vroegste lezingen. Het komt overeen met de uitspraak van Jezus, over de noodzaak bereid te zijn je leven te verliezen om het eeuwige leven te winnen. Psychologisch betekent het, dat als er niet de bereidheid is het los te laten, er dan zoveel spanning is, zoveel angst, dat alles van binnen verhardt en het goede leven niet tot je kan komen of ontvangen kan worden. Alleen als je zonder paniek verliezen kunt is winnen mogelijk. Omgekeerd staat iemand die doodsbang is om te verliezen nooit waarlijk open om te winnen.²

DE WET VAN EENWORDING

Het is nooit waar dat van twee tegengestelden het ene goed is en het andere slecht. In elk van beide kan een gezond, werkzaam alternatief bestaan, net zo goed als een ongezond en destructief. Om dit te illustreren kunnen de volgende voorbeelden helpen:

Om vruchtbaar te leven moet je in harmonieuze wisselwerking zowel actief als passief zijn. Als men aanneemt dat het ene ‘goed’ is en het andere ‘verkeerd’, moet daar wel misvorming en onevenwichtigheid uit voortkomen. Eén kant van het actief/passief principe wordt dan overdreven en dit tast onvermijdelijk de andere kant aan.

Zelfonderzoek kan productief zijn en groei bewerkstelligen. Het kan ook egoïstisch zijn en isolerend werken. Het tegengestelde hiervan, zorg voor anderen, kan een uiting van echte liefde en belangstelling zijn. Het kan ook een vlucht voor het zelf betekenen. Als zelfonderzoek gezond is, is er automatisch zorg voor anderen in de gezonde versie. En omgekeerd: als een van de twee op de misvormde manier bestaat, moet het tegenovergestelde ook misvormd zijn.

Assertiviteit kan een uiting van gezonde autonomie zijn, maar ook opstandigheid en een vijandige tegenstand verraden. Zo kan een soepel vermogen tot aanpassing een manifestatie van een gezonde geest zijn, maar het kan ook onderworpenheid aangeven en een masker van masochistische zelfverloochening. En weer: als het eerste gezond is, is het tweede dat ook en omgekeerd. Maar hoe vaak zeggen mensen niet: “Het is goed om voor jezelf op te komen”, waarmee ze dan

² Deze principes worden goed uitgelegd in lezing 168 ‘Twee fundamentele levenswijzen; leven naar je kern toe of er vandaan’. (Noot vertaler)

bijvoorbeeld alleen de ongezonde misvorming trachten te maskeren. Volgens ditzelfde principe: hoe vaak beweert iemand niet dat hij goedaardig en beminlijk is in zijn voortdurend toegeven, terwijl hij alleen maar bang is om assertief te zijn omdat hij weigert op eigen benen te staan en zich aan een ander wenst vast te klampen, die hij moet 'omkopen' door zich aan hem te onderwerpen. Zo iemand maakt zichzelf een slaaf, met het geheime doel zo uiteindelijk de ander tot zijn slaaf te maken.

Echte openhartigheid is spontaan en een uiting van een warme, menslievende persoonlijkheid die zich met anderen wil verbinden, die in staat is contact te maken met anderen. De negatieve, misvormde versie is dwang, een uiting van het onvermogen om op zichzelf te zijn. Omgekeerd is bij jezelf blijven de andere kant van de medaille. In een gezonde persoonlijkheid toont dit een basisvertrouwen in iemands eigen innerlijke bronnen. Dit stelt hem in staat bij zichzelf te blijven. In feite moet hij af en toe even bij zichzelf zijn. Alleen dan is voor hem eerlijk contact met anderen mogelijk. In de misvorming sluiten deze twee aspecten elkaar over en weer uit, omdat het één als 'juist' en het ander als 'onjuist' geaccepteerd wordt, afhankelijk van de misvormingen en fouten van de betrokkenen. De ongezonde misvorming, zelfgenoegzaamheid, zie je bij de kluizenaar die niet met mensen kan omgaan en in afzondering vlucht. Vaak wordt dit dan beredeneerd als de gezonde versie, waarbij openhartigheid, uitreiken gezien wordt als schraal en gebrek aan innerlijke diepte, of het nu de gezonde versie is of niet.

Deze en vele, vele andere voorbeelden illustreren het illusoire idee van partijdigheid, dat het ene aspect van een geheel 'goed' zou zijn en het andere 'fout'. Als de misvorming erg sterk is, is het namelijk gemakkelijk te herkennen. Maar vaak wordt het verborgen en doet de misvatting zich voor als de ogenschijnlijk gezonde versie. Let er maar eens op dat je, hoe verder je op dit pad bent, steeds minder geneigd bent het ene tegenover het andere te zetten. Je ziet steeds vaker dat ze een integraal geheel vormen. Zo leidt dualiteit tot het eenheidsprincipe in de loop van dit padwerk.

Lang geleden deed de Gids in een individuele zitting de volgende uitspraak, die je kan helpen: "Als je niet meer wilt zijn dan je bent, ben je nooit bang minder te zijn dan je bent".

*Deze 'lezing' werd samengesteld door Eva Pierrakos in 1969.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Spiritual Laws'.
Laatste herziening van de Nederlandse vertaling in 1993.
© Stichting Padwerk Nederland, uitgave 2015.*

